

SOME RIGHTS RESERVED

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Ingå bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

PERU

Samarbete med
Röda Korsets
folkhögskola

”Det finns sätt att organisera samhället som inte är kapitalistiska”

Redan på 60-talet ledde Hugo Blanco de jordlösa böndernas kamp mot godsägare i Peru. Idag, 77 år gammal, är han fortfarande en framstående representant för den folkliga kampen i Latinamerika. Röster från Latinamerika träffar honom i Cusco för att prata om vattenmarschen, Perus miljöproblem och vikten av en förändring underifrån.

Den 2 februari i år startades en protestmarsch för tillgången till vatten i Cajamarca. Marshen syftade till att försvara de sjöar i området som riskerar att torka ut på grund av det planerade gruvprojektet Conga. Åtta dagar senare nådde marschen, nu med hundratals deltagare, fram till Lima. På vägen besöktes flera byar, alla med sina unika problem relaterade till gruvindustrin; som San Pedro de Jucho, som fungerar som avfallsstad för gruvindustrin. Väl i Lima deltog mellan 15 000 och 30 000 personer i en demonstration mot gruvindustrins föroreningar och för folkets rätt till vatten och en hållbar miljö.

– Vattenmarschen startade då regeringen svikit sina löften om att lösa gruvproblematiken i Cajamarca, säger Hugo Blanco, som själv varit med och organiserat marschen.

Han menar att gruvindustrin och den vattenproblematik den medför är ett av de största hoten mot naturen i Peru idag. Enligt Hugo ser den peruanska regeringen naturen som en handelsvara och påtvingar befolkningen projekt som gynnar nationella och transnationella maktgrupper. Peru möter dessutom svåra miljömässiga utmaningar på grund av den globala klimatuppvärmningen, som för med sig smältande glaciärer vilket i sin tur leder till torka. Gruvindustrin försämrar vattentillgången påtagligt då den i sin bearbetningsprocess av metallerna kräver enorma mängder vatten.

Enligt Hugo bör grunden för Perus utveckling istället vara jordbruket. Tack vare den biologiska mångfalden och de varierade klimatzonerna i Peru finns där mycket bra förutsättningar för jordbruk, menar han. Därför borde landet satsa på att bli matsuveränt, det vill säga se till att den egna befolkningen äter sig mätt på sund producerad mat och har tillgång till rent vatten.

– För att lösa detta behöver vi gå tillbaka till våra rötter och

sätta stopp för de transnationella företagens febrila förgörelse av våra naturresurser.

Den arabiska våren i Mellanöstern har inspirerat och visat på hur människor kan organisera sig och göra skillnad. Vattenmarschen startades även den på gräsrotsnivå och har som mål att fortsätta skapa samarbeten kring miljörettsliga, berättar Hugo.

– Det finns hopp! utropar han och småler. Folket tog tag i problemen i Cajamarca med sina egna händer, det är en mobilisering underifrån. Det handlar om att försöka visa att det finns andra sätt att organisera samhället som inte är kapitalistiska. Som lokal organisering utifrån de förutsättningar som ekosystemet tillåter.

Hugo nämner *ayllun* som ett exempel (quechua och betyder bysamfällighet). Han beskriver *ayllun* som en demokratiskt ordnad organisation, som skiljer sig från den partipolitiska. Ledaren får inte någon lön eftersom hans roll inte är att sko sig själv, utan att stå till tjänst för bysamfälligheten. Idag finns demokratiska bysamfälligheter i Cauca och på andra platser i Colombia, på öarna Kuna i Panama och i båda länderna erkänns systemet i ländernas grundlagar.

Samtalet går över till dagens ekonomiska system; kapitalismen. Enligt Hugo finns det två vägar att välja på för medborgarna:

– Antingen fortsätta som vi gör nu, låta de styrande gå till våldsamt angrepp, med förödande konsekvenser för människan och naturen, eller att organisera motstånd, som till exempel Occupyrörelsen och vattenmarschen här i Peru.

Text och bild: Mari Raudsepp

AGERA DU MED!

Skriv e-post till ansvariga ministrar och kräv etiskt regelverk för AP-fonderna på: latinamerikagrupperna.se/AP-fonderna